

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภท การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาโครงสร้างหลักสูตร การจัดการ การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ผู้ประกอบการ ที่มีต่อสภาพและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ และนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติของหลักสูตรครุศาสตร สาขาอาหารและโภชนาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยวิธีวิเคราะห์เอกสาร แบบสำรวจ และแบบสอบถาม มีวิธีและขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากทุกหน่วยของประชากร โดยไม่ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง ซึ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการการศึกษา หัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร หัวหน้าสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขต ภูเก็ต วิทยาเขตพระนครศรีไต้ วิทยาเขตตาก และวิทยาเขตภาคใต้ รวมทั้งสิ้น 25 คน
2. อาจารย์ ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่สอนนักศึกษาในสาขาอาหารและโภชนาการ สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทั้ง 5 วิทยาเขต รวมทั้งสิ้น 78 คน
3. นักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 5 วิทยาเขต รวม 337 คน ดังรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร ในกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต

วิทยาเขต	ประชากร	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	รวม
เทคนิคกรุงเทพ		5	10	123	138
โชติเวช		5	25	67	97
พระนครใต้		5	30	85	120
ตาก		5	8	6	19
ภาคใต้		5	5	56	66
	รวม	25	78	337	440

4. ผู้ประกอบการ ได้แก่ เจ้าของกิจการ/ผู้จัดการฝ่ายบุคคล/หัวหน้างานของสถานประกอบการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ/ดูแลการฝึกงานของนักศึกษา ในหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ สาขาอาหารและโภชนาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทั้ง 5 วิทยาเขต จากสถานประกอบการ 66 แห่ง รวมทั้งสิ้น 66 คน ดังรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 รายชื่อและสถานที่ตั้งของสถานประกอบการที่ทำกรวิจัย

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	สถานที่ตั้ง (จังหวัด)
1	โรงแรม แอร์พอร์ต	กรุงเทพมหานคร
2	แอมบาสซ่าเดอร์	
3	อิมพีเรียล	
4	เอเชี่ย	
5	โอเรียลเต็ล	
6	โรยัลลอร์ดคิดเชอราตันและทาวเวอร์	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	สถานที่ตั้ง (จังหวัด)
7	สยามอินเตอร์คอนติเนนตัล	กรุงเทพมหานคร
8	มณเฑียร	
9	แม่น้ำ	
10	ดุสิตธานี	
11	รอยัลริเวอร์	
12	เมอร์เคียนเพรซิเดนทึ่	
13	ฮิลตันอินเตอร์เนชั่นแนลบางกอก	
	ณ ปาร์คนายเลิศ	
14	นารายณ์	
15	บางกอกเซ็นเตอร์	
16	แมนดาริน	
17	รีเจนท์	
18	ไฮแอทเซ็นทรัล พลาซ่า	
19	รามาการ์เดน	
20	อินทรา รีเจนท์	
21	แชงกรีลา	
22	แลนมาร์ค	
23	ศวันนา รามาดา	
24	สยาม	
25	บางกอกพาเลส	
26	อินพาลา	
27	สีลมพลาซ่า ไฮเต็ล	
28	เชียงใหม่ฮิลล์	เชียงใหม่
29	โซฟีเทล	หัวหิน ประจวบคีรีขันธ์
30	เมธาวลัย	ชะอำ เพชรบุรี
31	ระยองรีสอร์ท	ระยอง
32	โรงแรม เจ.บี.	หาดใหญ่ สงขลา

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	สถานที่ตั้ง (จังหวัด)
33	โนห์รา	หาดใหญ่ สงขลา
34	เดอะวีเจน	
35	มายเฮ้าส์	
36	แกรนด์พลาซ่า	
37	एमเพอเรือ	
38	รีการ์เดน	
39	สคณา	
40	ภัตตาคาร เจ้าพระยา	กรุงเทพมหานคร
41	จิตรโกชนา	
42	ห้องอาหาร แม่บ้านบุษราคัม	
43	พาวี่เลียน	สงขลา
44	บริษัท การบินไทย	กรุงเทพ
45	โรงพยาบาล หัวเจ็ชว	
46	มิชชั่น	
47	สมิติเวช	
48	พญาไท	
49	กรุงเทพ	
50	เดชา	
51	ศิริราช	
52	พระมงกุฎเกล้า	
53	รามธิบดี	
54	มหาราช	นครศรีธรรมราช
55	สงขลา	สงขลา
56	หาดใหญ่	
57	ยะลา	ยะลา
58	สำนักงานเกษตร อำเภอเมือง	สงขลา
59	อำเภอระโนด	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อสถานประกอบการ	สถานที่ตั้ง (จังหวัด)
60	สำนักงานเกษตร อำเภอนาทวี	สงขลา
61	อำเภอสะเตา	
62	กิ่งอำเภอกวนเนือง	
63	โรงงาน เส้นไหมสไทย หาดใหญ่	
64	ข้าวอ่องเฮียบแข่ง	
65	ลูกชิ้นดีสโกมอลล์ หาดใหญ่	
66	เส้นไหม สงขลา	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 3 ประเภท คือ แบบสำรวจเอกสาร แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ และแบบสอบถามความคิดเห็น มีลักษณะดังนี้

1. แบบสำรวจเอกสาร ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลของสถาบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ สาขาอาหารและโภชนาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คหกรรมศาสตร์ พุทธศักราช 2527 (หลักสูตรรวมสาขาวิชา) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คหกรรมศาสตร์ พุทธศักราช 2527 (หลักสูตรสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ) และเอกสารของวิทยาเขตทั้ง 5 ที่เกี่ยวข้องกับแผนการเรียนตลอดหลักสูตร และข้อมูลการฝึกงานของนักศึกษา แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

ส่วนที่ 2 แผนการเรียนตลอดหลักสูตรของวิทยาเขตทั้ง 5 ได้แก่ แผนการเรียนของวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ โขติเวช วรรณครใต้ ตาก และภาคใต้

ส่วนที่ 3 การฝึกงานของนักศึกษาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ระยะเวลา การฝึกงาน และการประเมินผล

2. แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ใช้สำหรับศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ภาควิชาปฏิบัติของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ทั้ง 5 วิทยาเขต ในด้านอาจารย์ นักศึกษา ห้องปฏิบัติการ วัสดุฝึก อุปกรณ์และเครื่องมือ เอกสารและคู่มือการเรียนการสอน

3. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามมี 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ยกเว้นแบบสอบถามของอาจารย์ ได้เพิ่มเติมในเรื่องของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสอนภาคปฏิบัติ และแบบสอบถามของนักศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการฝึกงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และเติมข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ในด้านต่อไปนี้

1. ด้านอาจารย์
2. ด้านนักศึกษา
3. ด้านการเรียนการสอนภาคปฏิบัติเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ การเรียนการสอน วิธีการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
4. ด้านสภาพแวดล้อมหรือสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน เกี่ยวกับ ห้องปฏิบัติการ วัสดุฝึก อุปกรณ์และเครื่องมือ เอกสารและคู่มือปฏิบัติ

5. ด้านการฝึกงาน

แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีอยู่ด้วยกัน 5 ค่า คือ 5 4 3 2 และ 1 โดยกำหนดน้ำหนักดังนี้

5	แสดงว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้น	ในระดับ	มากที่สุด
4	แสดงว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้น	ในระดับ	มาก
3	แสดงว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้น	ในระดับ	ปานกลาง
2	แสดงว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้น	ในระดับ	น้อย
1	แสดงว่า ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้น	ในระดับ	น้อยที่สุด

หรือไม่เห็นด้วยเลย

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปรับปรุงและ
แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติในด้านต่าง ๆ เหมือนตอนที่ 2 แบ่งเป็น 2 ส่วน
ส่วนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
มีอยู่ด้วยกัน 5 ค่า คือ 5 4 3 2 และ 1 โดยกำหนดน้ำหนักดังนี้

5	แสดงว่า	ควรปรับปรุงในระดับ มากที่สุด
4	แสดงว่า	ควรปรับปรุงในระดับ มาก
3	แสดงว่า	ควรปรับปรุงในระดับ ปานกลาง
2	แสดงว่า	ควรปรับปรุงในระดับ น้อย
1	แสดงว่า	ควรปรับปรุงในระดับ น้อยที่สุดหรือไม่ต้องปรับปรุงเลย

ส่วนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด เพื่อใช้สำรวจความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อความถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ประกอบการ และข้อมูล
เกี่ยวกับการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และแบบเติม
ข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการฝึกงานของ
นักศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีอยู่ด้วยกัน 5 ค่า
คือ 5 4 3 2 และ 1 การกำหนดน้ำหนักเป็นไปตามที่กล่าวแล้วข้างต้น

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปรับปรุง และ
ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการฝึกงานของนักศึกษาที่ออกฝึกงานภายนอกสถาบัน แบ่ง
เป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
มีอยู่ด้วยกัน 5 ค่า คือ 5 4 3 2 และ 1 การกำหนดค่าดังที่กล่าวแล้วข้างต้นในหน้า 58

ส่วนที่ 2 เป็นแบบปลายเปิด เพื่อใช้สำรวจความคิดเห็นของ
ผู้ประกอบการ

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตำรา และบทความทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอน ตลอดจนแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาตัวแปรที่จะนำมาเป็นกรอบแนวคิดใน
การสร้างแบบสอบถาม โดยใช้แนวความคิดเรื่อง องค์ประกอบการเรียนการสอน จาก

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524: 154-174) สัจด์ อุกทรานนท์ (2524: 30-31) วิชัย วงษ์ใหญ่ (2527: 92) วัลลภา เทพหัสติน ณ อุษยธา (2530: 59-60) สุกัญญา โทวิไลกุล (2530: 63-68) อุกุมพร จามรมาน (ม.ป.ป. 17-27) และแนวคิดเรื่ององค์ประกอบของการสอนแบบฝึกปฏิบัติ จาก ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524: 94-112) เฉลิม วราวิทย์ และ สมคิด แก้วสนธิ (2530: 147-158) ได้ตัวแปร 4 ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมหรือสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนในเรื่องของ ห้องปฏิบัติการ วัสดุฝึก อุปกรณ์และเครื่องมือ เอกสารและคู่มือการปฏิบัติ

2. นำตัวแปรที่ได้เป็นแนวทางในการตั้งคำถาม โดยสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนจากวิทยาเขตทั้ง 5 วิทยาเขต จำนวน 10 คน ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ และสิ่งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ตั้งเป็นข้อคำถามตามแนวคิดที่วางไว้

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขเนื้อหาภาษาและศัพท์วิชาการ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเสนอในภาคผนวก)

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try out) กับอาจารย์ผู้สอนในสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 20 คน ผู้เรียนในสาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 20 คน ผู้ประกอบการ 20 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในแบบสอบถาม

7. ปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยทั้งหมดในด้านภาษา และรูปแบบร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปจัดพิมพ์และเก็บข้อมูล (เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนอในภาคผนวก) ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดทำเครื่องมือ ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2532 ถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2533 รวมทั้งสิ้น 4 เดือน

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ผู้ประกอบการ แบ่งเป็น 3 ตอน

ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนข้อคำถามของแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบ

หัวข้อเรื่องของข้อคำถาม	จำนวนข้อคำถาม (ข้อ)			
	ผู้บริหาร	อาจารย์	นักศึกษา	ผู้ประกอบการ
ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม				
1. สถานภาพของผู้ตอบ	4	7	13	5
2. ข้อมูลทั่วไป	-	13	-	7
ตอนที่ 2 สถานการณ์การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ				
1. ด้านอาจารย์	7	7	7	-
2. ด้านนักศึกษา	5	5	5	-
3. ด้านวัตถุประสงค์การเรียนการสอน	5	5	5	-
4. ด้านวิธีการเรียนการสอน	4	12	12	-
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	2	3	3	-
6. ด้านห้องปฏิบัติการ	3	3	3	-
7. ด้านวัสดุฝึก	3	3	3	-
8. ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ	4	4	4	-
9. ด้านเอกสารและคู่มือการปฏิบัติ	4	4	4	-
10. ด้านการฝึกงาน	14	14	14	13
ตอนที่ 3 สิ่งที่ต้องปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ				
1. การเรียนการสอนภาคปฏิบัติภายในสถาบัน	10	10	10	-
2. การฝึกงาน	-	-	-	9
รวม	65	90	83	34

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสาร เพื่อศึกษาข้อมูลด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ สาขาอาหารและโภชนาการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยมีเอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คหกรรมศาสตร์ พุทธศักราช 2527 (หลักสูตรรวมสาขาวิชา) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คหกรรมศาสตร์ พุทธศักราช 2527 (หลักสูตรสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ) เอกสารการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษาทั้ง 5 วิทยาเขต และเอกสารการฝึกงานของนักศึกษา

2. การสำรวจข้อมูล เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ โดยเข้าเยี่ยมชมอาคารสถานที่และบริเวณต่าง ๆ ภายใน 5 วิทยาเขต พร้อมทั้งขอข้อมูลบางส่วนเพิ่มเติมจากบุคลากรในสถาบันโดยวิธีการสัมภาษณ์

3. การรวบรวมความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ และสิ่งที่ควรปรับปรุง ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นจากผู้บริหาร ระดับ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการการศึกษา หัวหน้าคณะวิชาคหกรรมศาสตร์ หัวหน้าสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ อาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ในปีการศึกษา 2532 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2532 ผู้ประกอบการในสถานฝึกงานที่นักศึกษาเข้าฝึกในปีการศึกษา 2531-2532 โดยการส่งแบบสอบถาม

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึง ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 5 วิทยาเขต เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและขอเยี่ยมชมวิทยาเขต และ ถึงผู้ประกอบการในสถานประกอบการที่นักศึกษาสาขาอาหารและโภชนาการทั้ง 5 วิทยาเขต เข้าฝึกงาน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลของสถานศึกษาทั้ง 5 วิทยาเขต ทั้งวิทยาเขตในกรุงเทพและต่างจังหวัด ผู้วิจัยนำแบบสำรวจ แบบสอบถาม พร้อมจดหมายขอความร่วมมือไปติดต่อกับวิทยาเขตทั้ง 5 โดยด้านแบบสำรวจ ทางวิทยาเขตจะจัดเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลและนำชมสถานศึกษา สำหรับแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการทั้งส่งและเก็บด้วยตนเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านผู้ประกอบการ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ตอบ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย แก่ผู้ประกอบการในจังหวัดตาก และจังหวัดสงขลา และ

เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ส่วนผู้ประกอบการในกรุงเทพและต่างจังหวัดอื่น นอกเหนือจาก จังหวัดตากและสงขลา ใช้วิธีจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และจัดซองไปรษณีย์ พร้อมชื่อ ที่อยู่และติดแสตมป์สำหรับส่งคืนผู้วิจัยเมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จ

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2533 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2533 รวมเวลาทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ จากการรวบรวมความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ ข้อมูลได้ดังปรากฏรายละเอียด ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง-ได้รับคืนและผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ จำแนก ตามกลุ่มประชากร

ประชากร	จำนวนแบบ สอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	จำนวนแบบสอบ ถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
1. ผู้บริหาร	25	25	24	96.00
2. อาจารย์	78	70	63	80.77
3. นักศึกษา	337	336	307	91.69
4. ผู้ประกอบการ	66	50	45	68.18
รวม	506	481	441	87.15

วิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจเอกสาร แบบสำรวจ ข้อมูลพื้นฐาน และแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 441 ฉบับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสำรวจเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปเนื้อหา แจกแจงความถี่ (Frequencies) และนำเสนอในลักษณะความเรียง และรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐาน สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลโดย การสรุปเนื้อหาแจกแจงความถี่ (Frequencies) และนำเสนอข้อมูลในลักษณะความเรียงและรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3. แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for The Social Sciences) ใช้ค่าสถิติต่าง ๆ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายดังนี้

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาคปฏิบัติและการฝึกงาน ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequencies) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ และสิ่งที่จะต้องปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มประชากรทั้ง 4 กลุ่ม ในภาพรวมและรายข้อ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe Procedure) และการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มอาจารย์และนักศึกษา ใช้วิธีการทดสอบค่าที (t-test)